

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року)

Харків 2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року)

Харків 2023

УДК 378.013:61(082)(477)
А43

Затверджено Вченою радою ХНМУ
Протокол № 3 від 28.03.2023

Редакційна колегія:

В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов,
І.А. Чухно, І.В. Завгородній, Л.В. Фоміна,
І.В. Корнейко, К.В. Волошко, П.Д. Перцев.

**А43 Актуальні питання педагогіки вищої медичної освіти: матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
(м. Харків, 21 березня 2023 року) / ред. кол.: В.А. Капустник, В.Д. Марков-
ський, В.В. М'ясоєдов та ін. – Харків: ХНМУ, 2023. – 267 с.**

У збірнику висвітлені питання сучасної педагогіки вищої медичної освіти, застосування кращих та інноваційних педагогічних підходів, технологій та методів, пошуку їхніх комбінацій для опанування теоретичних знань, практичних навичок і досягнення запланованих програмних результатів навчання, зважаючи на специфіку освітньо-професійних програм та навчального процесу здобувачів освіти медичних ЗВО.

Тексти представлено в авторській редакції та мовою оригіналу. Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та авторський стиль праць, розміщених у збірнику.

© Харківський національний медичний університет, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова організаційного комітету:

Капустник Валерій Андрійович – Ректор ХНМУ, д.мед.н., проф., Заслужений працівник освіти України;

Заступники голови організаційного комітету:

М'ясоєдов Валерій Васильович – д.мед.н., проф., Заслужений діяч науки і техніки України, проректор з наукової роботи ХНМУ;

Марковський Володимир Дмитрович – проректор з науково-педагогічної роботи, д.мед.н., професор;

Завгородній Ігор Володимирович – д.мед.н., проф., академік Академії наук вищої освіти України, директор навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ;

Чухно Інна Анатоліївна – заступниця директора ННІ ЯО ХНМУ, к. наук з держ. упр., доцент;

Члени організаційного комітету:

Залевський Б.А. – проректор з адміністративно-господарської роботи;

Краснікова С.О. – декан V факультету з підготовки іноземних студентів, к.мед.н, професор;

Фоміна Л.В. – завідувач кафедри української мови, основ психології та педагогіки, к.філолог.н., професор;

Корнейко І.В. – завідувач кафедри іноземних мов, к.філос.н., професор;

Маракушин Д.І. – директор Навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян (далі – ННІ ППГ) ХНМУ, д.мед.н., професор;

Киричок І.В. – директор Наукової бібліотеки;

Білоножко М.М. – в.о. начальника відділу міжнародних зв'язків;

Брітякова В.В. – в.о. начальника редакційно-видавничого відділу;

Секретарі конференції:

Волошко К.В. – методист II категорії Навчальної лабораторії моніторингу та систем управління якістю освіти ННІ ЯО ХНМУ;

Перцев П.Д. – фахівець з інформаційних технологій Симуляційного центру ННІ ЯО ХНМУ

ЗМІСТ

Капустник В.А., Завгородній І.В., Фоміна Л.В. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ОСВІТИ В МЕДИЧНОМУ ВИЩІ.....	14
Абдуллаєва Н.А. ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ НА ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС.....	16
Авраменко А.І., Сарвір І.М., Мартиненко С.А. ЛІКАРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ.....	18
Антонян І.М., Геглюк О.М., Демченко С.М. ЦИФРОВІЗАЦІЯ В НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: НАДБАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	19
Ащеулова Т.В., Кузьменко Н.М. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СЕСТРИНСЬКА ПРАКТИКА» МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ НА ОСНОВІ KEYС-ТЕХНОЛОГІЙ.....	22
Баглик Т.В., Андрєєва О.В., Стебляно Л.В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	24
Baranova A.V., Havrilov A., Sennikov I. OUR VIEW ON PEDAGOGICAL APPROACHES TO TEACHING AND EDUCATING INTERNATIONAL (ENGLISH MEDIUM) STUDENTS AT ONCOLOGY DEPARTMENT OF KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY.....	25
Баранова А.В., Гаврилов А.Ю., Сенніков І.А. АЛГОРИТМ ВЗАЄМОДІЇ З ТЯЖКОХВОРИМ ПАЦІЄНТОМ ТА ЙОГО ОТОЧЕННЯМ.....	26
Белоусова О.Ю., Павленко Н.В., Бабаджанян О.М. ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	28
Біловол О.М., Князькова І.І., Дунаєва І.П. РОЛЬ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ» У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	29
Бондаренко Т.С., Нестеренко Р.О. ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА ОСНОВІ ПОБУДОВИ МОДЕЛІ СТРУКТУРУВАННЯ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ.....	30
Васильєва О.В., Кондраченко А.П. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДЕЗАДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	32

Вигівська Л.А., Гузь І.А., Качайло І.А. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	34
Волошко К.В. СУСПІЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ.....	36
Гірна Н.М. МОРАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ НАСТАНОВИ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО.....	37
Гойдіна В.С., Каліна К.Є., Денисенко С.А. АНАЛІЗ ГОТОВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ДО ГЕЙМІФІКОВАНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ.....	39
Gemignani Angelo, Sergio Frumento, Григорян О. ВІРТУАЛЬНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ – МОЖЛИВІСТЬ ДЛЯ КОЖНОЇ ЛЮДИНИ!.....	42
Гусак О.Г. ТЕОРІЇ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ.....	43
Гутор Л.В. ТЕХНОЛОГІЯ СТОРІТЕЛНГУ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.....	44
Дащук А.М., Добржанська Є.І. РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ НА КАФЕДРІ ДЕРМАТОЛОГІЇ, ВЕНЕРОЛОГІЇ І СНІД.....	47
Demkovych A.Ye. FEATURES OF TEACHING FOREIGNERS AT THE DEPARTMENT OF ORTHOPEDIC DENTISTRY OF TERNOPIL NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY.....	48
Демочко Г.Л. «ДІЯ»: МОЖЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ НА БАЗІ ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ.....	50
Денисенко С.А., Наконечна О.А., Гойдіна В.С. ВИБІР КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ ПРИ ОНЛАЙН НАВЧАННІ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ.....	52
Дзюба О.М., Завгородній І.В., Чухно І.А. ДИНАМІКА ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ В ХНМУ ОЧИМА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	54
Довгань А.О., Демчук А.В., Константинович Т.В. РОЗБІР КЛІНІЧНИХ ВИПАДКІВ ЗА МЕТОДОМ «CLINICAL CASE DISCUSSION» ЯК ІНСТРУМЕНТ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ У КУРСАХ ТЕРАПЕВТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	57
Довгань А.О., Довгань О.В., Романчук К.Ю. ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ «CASUS», ЯК ЕФЕКТИВНОГО ДИДЖИТАЛ- ІНСТРУМЕНТУ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ.....	58

Дяченко М.С., Усенко С.Г. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЯК МЕНЕДЖЕРА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	60
Єлєва З.В., Філонова Т.О., Матвієнко С.О. МОЖЛИВОСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	61
Животовська Л.В., Бойко Д.І., Боднар Л.А. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	63
Журавель Я.В. ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTI У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ.....	65
Журавльова Л.В., Олійник М.О., Федоров В.О. ДОДАТКОВІ ІНСТРУМЕНТИ У ФОРМУВАННІ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ НІМЕЦЬКИХ КОЛЕГ.....	66
Журавльова Л.В., Олійник М.О., Федоров В.О. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ ВІРТУАЛЬНИХ КЛІНІЧНИХ ВИПАДКІВ CASUS НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ.....	69
Журавльова Л.В., Федоров В.О., Сікало Ю.К., Олійник М.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЛІКАРІВ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	71
Журавльова Л.В., Цівенко О.І., Лахно О.В. ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» ТА «ЕНДОКРИНОЛОГІЯ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	73
Зайцева О.В., Бондаренко М.А., Солодовніков А.С., Пономаренко Н.С. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ І МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	76
Зубань А.Б., Островський М.М., Макоїда І.Я., Мельник-Шеремета О.П. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРОФЕСІЙНИХ ХВОРОБ.....	78
Olga Kadykova LEARNING AS RESEARCH IN THE HIGHER MEDICAL EDUCATION SYSTEM.....	79
Калініченко О.В., Кошова Ю.М., Мельничук Ю.В. ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	82
Караченцев Ю.І., Кравчун Н.О., Кравчун П.П. ВИКЛАДАННЯ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	84

Караченцев Ю.І., Кравчун Н.О., Тиха І.А. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....	85
Кармазіна І.С., Чернобай Л.В., Ісаєва І.М. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗІОЛОГІЯ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	87
Каук О.І., Крупеня В.І. ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ ПІДХОДУ НАДАННЯ МАТЕРІАЛУ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ДОМІНУВАННЯ ВИДУ ПАМ'ЯТІ.....	88
Кисільова Т.О., Фоменко О.З. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ MOODLE ТА GOOGLE MEET ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ НА НАПРЯМКУ МЕДИЧНА ТА БІОЛОГІЧНА ФІЗИКА, МЕДИЧНА ІНФОРМАТИКА В ДНІПРОВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	90
Кіржнер Г.Д., Рудіченко В.М., Соколенко А.Л. ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ЗАСОБІВ ДОСТУПУ ДО РЕЗУЛЬТАТІВ БАГАТОЦЕНТРОВИХ РАНДОМІЗОВАНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ФАРМАКОТЕРАПІЇ В ПРОВЕДЕННІ ОНЛАЙНОВИХ Й ОФЛАЙНОВИХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДЕРЖАВНОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ НА БАЗІ ВЛАСНИХ КЛІНІЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ.....	92
Коваленко Н.І., Одушкіна Н.В., Шевчук В.А. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК СФЕРА ПРОЯВУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.....	94
Коваленко Т.І. ЛЕКЦІЯ ЯК ІНТЕРАКТИВНА ФОРМА НАВЧАННЯ.....	96
Ковальцова М.В., Мирошніченко М.С., Пагинко Є.А. ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	98
Кожина Г.М., В'юн В.В., Гайчук Л.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ СТАНІВ ДЕЗАДАПТАЦІЇ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	99
Кожина Г.М., Стрельнікова І.М., Терьошина І.Ф. ІНТЕРАКТИВНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ В СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР БАКАЛАВРІВ ТА МАГІСТРІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАДАННЯ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ.....	101
Комар О.М. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ АУДІОВІЗУАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ЕТАПАХ БАГАТОСТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ.....	103

Перелік використаних джерел:

1. Гладуш В.А., Лисенко Г.І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія: навч. посіб. Дніпропетровськ: Акцент, 2014. 416 с.
2. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2011. 486 с.
3. Наволокова Н.П. Характеристика педагогічних технологій // Біологія. Харків: ТОВ Видавнича група «Основа», 2014. № 15. С. 2–8.
4. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. К.: ВД «ЕКМО», 2011. 320 с.

ЛЕКЦІЯ ЯК ІНТЕРАКТИВНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Коваленко Т.І.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

У сучасному світі після появи коронавірусної пандемії більшість навчальних закладів перейшли на змішану форму навчання. У більшості закладів вищої освіти (ЗВО) саме лекції зараз, як правило, читаються дистанційно. Викладачем лекційного матеріалу потребує від педагога досить великої витрати енергії. Після Дослідження показує такі енерговитрати при різних видах роботи [1]:

- праця робітників виробництва – 200–250 ккал на годину (на 70 кг ваги);
- друкування тексту – 90–140;
- бесіда сидячи – 106;
- розумова праця – 120–140;
- читання, навчання – 110–112;
- читання лекції для великої групи слухачів – 140–270.

З огляду на такі висновки, викладачам ЗВО слід готувати лекційний матеріал так, щоб він був доступним, цікавим та корисним для здобувачів вищої освіти, щоб не були витрачені дарма енергія та сила лектора. При проведенні лекції у великій аудиторії викладач може презентувати матеріал за допомогою невербальної комунікації. До таких засобів належить система знаків, які відрізняються мовними способами та формою їх виявлення. У процесі взаємодії вербальні й невербальні засоби можуть підсилювати або послаблювати дію один одного [2]. Мова невербального спілкування є мовою не лише жестів, а й почуттів. Лектор має вміти правильно визначити настрій аудиторії, рівень дохідливості змісту лекції та рівень його засвоєння не лише за явно вираженою зовнішньою реакцією, а й за малопомітними ознаками поведінки аудиторії. За усмішкою, кивком голови, запитальним поглядом, зміною пози викладач повинен оцінити стан слухача щодо взаємодії та за необхідності одразу внести потрібні корективи в намічений план лекції. Лектор повинен мати широкий науковий світогляд, володіти ґрунтовними знаннями й практичним досвідом у відповідній науковій галузі, уміти системно, аргументовано, на належному науковому та методичному рівні викладати теоретичні основи навчального курсу. Хоч за такого викладання матеріалу теж є недоліки: пасивність студента під час лекції, недостатня творча активність, слабо розкривається потенціал можливості особистості.

Принцип інтегративного навчання – це принцип діалогічної взаємодії, кооперації й співробітництва, активно-рольової (ігрової) і тренінгової організації навчання. Проведення будь-якого інтерактивного навчання включає в себе взаємодію між студентами та викладачем, обмін інформацією, моделювання ситуації, спільне вирішення поставленої проблеми, оцінювання дії колег і власної поведінки. При цьому відбувається постійна зміна видів діяльності: гра, робота в малих групах, дискусія, невеликий теоретичний матеріал [3].

Сучасні студенти відгороджуються від усього, що викликає дискомфорт. Якщо їм цікаво й вони самі цього хочуть, то готові працювати. Як тільки з'являється потреба та вимога у виконанні завдання та роботи над матеріалом, їхня активність знижується. Тому матеріал на лекції потрібно викладати цікаво, з елементами гри та в комфортних умовах. Комфортна, стильна та модернізована лекція спонукає сучасних слухачів бігти на заняття. Якщо не має матеріальної бази та технологічних приладів, за допомогою яких можна цікаво подати лекційний матеріал, треба використовувати оригінальні роздруківки й нестандартне оформлення аудиторії. Після проведення лекції студентам необхідно приділяти більше часу на осмислення матеріалу; забезпечити доступ слухачів до змісту або презентації, щоб вони могли ще раз переглянути й осмислити вивчений матеріал; розробити й надати блок вправ для розуміння прочитаного тексту з невеликими тестовими завданнями та творчою роботою, де потрібно висловити власну думку з певного питання; звернутися з проханням оформити або заповнити абстрактну схему, яка буде виділяти ключові моменти лекції або встановлювати взаємозв'язок між поняттями теми. У такий спосіб пройдений матеріал буде краще засвоюватися.

Сучасне покоління має набір соціальних характеристик, який суттєво відрізняє їх від інших людей, наслідком чого насамперед є непорозуміння між здобувачами вищої освіти, а також між студентами та батьками, вихователями й вчителями, які причетні до їх виховання й навчання.

Про структуру, мету та функції лекційного матеріалу вже давно відомо, та щоб зацікавити здобувача вищої освіти на лекції в дистанційному вигляді, треба повністю змінювати спосіб надання теоретичного та практичного матеріалу. Викладач повинен бути фасилітатором, педагогом, який допомагає групі людей краще співпрацювати, розуміти їхні загальні цілі та планувати, як їх досягати під час обговорення. При цьому лектор залишається нейтральним, тобто не займає певної позиції в дискусії. Лектор повинен бути цікавою, харизматичною, ґрунтованою й емоційною особистістю, яка буде готувати свій лекційний матеріал так, щоб здобувачам вищої освіти було кожного разу цікаво йти на його лекції.

Перелік використаних джерел:

1. Jabr F. Does Thinking Really Hard Burn More Calories? Scientific American. July 18, 2012. URL: <http://www.scientificamerican.com/>
2. Якупова Я.Р. Активные формы обучения – фактор интенсификации учебного процесса // Высшее образование сегодня. 2007. № 10. С. 45–48.
3. Колесникова И.А. Коммуникативная деятельность педагога: учеб. Пособие для студ. Высш. Пед. Учеб. Заведений, под ред. В.А. Слостенина. М., 2007. С. 35–39.